

**ШАНОВНІ КОЛЕГИ! КОРИСТУЙТЕСЬ, БУДЬ ЛАСКА, МАТЕРІАЛАМИ.
ПРОШУ ЛИШЕ ПАМ'ЯТАТИ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ!**

ПОРТФОЛІО ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Портфоліо – це спосіб фіксування, накопичення та оцінювання індивідуальних досягнень, відслідковування прогресу здобувача освіти з ООП впродовж певного періоду навчання. Це спеціально спланована та організована індивідуальна добірка матеріалів і документів, яка демонструє:

- зусилля та динаміку досягнень здобувача освіти в різних навчальних галузях та за різний проміжок часу;
- ефективність та відповідність ІПР можливостям здобувача освіти, а це, в свою чергу, дозволить ефективніше її корегувати;
- динаміку загального розвитку і соціалізації здобувача освіти, формування його особистості тощо.
- прогрес здобувача освіти в опануванні різноманітних навичок до кінця певного періоду – умовної чверті, півріччя або всього навчального року.

Портфоліо здобувача освіти з ООП є конфіденційним документом.

Портфоліо дитини з ООП в інклюзивному класі збирає, поповнює, систематизує (впорядковує) та зберігає асистент педагога за погодженням з іншими членами Команди супроводу здобувача освіти.

Найзручніший спосіб організації і зберігання Портфоліо – у папці з файлами. Папка-Портфоліо зберігається у класі, де навчається дитина, або у кабінеті класного керівника (для здобувачів освіти середньої і старшої школи) в недоступному для сторонніх людей (інших здобувачів освіти, школи, їхніх батьків, педагогів, які не входять до Команди супроводу та не працюють з дитиною з ООП, техперсоналу та інших) місці. Учасники Команди супроводу здобувача освіти з ООП та його батьки можуть передавати асистенту вчителя окремі матеріали з занять з дитиною, дитячі роботи, фотографії (якщо таке право батьки надали школі). До матеріалів має додаватися наступна інформація: дата, вид роботи, поставлене завдання, коментарі щодо виконання роботи здобувачем освіти тощо.

Увага! У Портфоліо слід вміщувати матеріали, які показують сильні сторони дитини, а також труднощі в освітній та практичній, побутовій діяльності та шляхи їх подолання.

Дуже добре, якщо до створення деяких елементів Портфоліо долучиться сама дитина.

Важливо! У випадку виникнення непорозумінь, спірних питань тощо у організації роботи зі здобувачем освіти з ООП з боку батьків, адміністрації закладу освіти, окремих педагогів, інших осіб, що мають такі повноваження, Портфоліо може виступати як окремий повноцінний аргумент об'єктивної оцінки динаміки розвитку дитини. Саме тому Портфоліо здобувача освіти має бути максимально наочним та доступно описаним і коментованим. І саме тому асистент вчителя не має

права вносити до цього збірному документу неправдиву або неуточнену інформацію, доповнювати Портфоліо здобувача освіти роботами інших дітей тощо.

Портфоліо може містити такі матеріали про здобувача освіти з ООП:

- Зразки окремих практичних робіт здобувача освіти з академічних дисциплін (зошити, бланки тощо), в т.ч. їх оригінали, копії та фотографії;
- Копії самостійних та контрольних робіт;
- Виписки з оцінювання з різних предметів;
- Фотографії дитини за роботою, під час виконання завдань;
- Малюнки здобувача освіти;
- Зразки поробок, творчих робіт тощо, виконаних дитиною, в т.ч. їх оригінали та фотографії;
- Заповнені бланки діагностичних методик;
- Заповнені анкети, опитувальники на різні теми;
- Виписки та копії з висновків обстеження дитини спеціалістами;
- Виписки та копії записів бесід з батьками здобувача освіти;
- Описи типових ситуацій, які демонструють успіхи та труднощі здобувача освіти;
- Роздруківки та/або записи бесід, розповідей, фрагменти діалогів здобувача освіти з дітьми, дорослими на різні теми, які можуть відображати прогрес його розвитку у різних сферах (за потреби) тощо.

У разі, якщо прикласти копії письмових робіт неможливо (наприклад, здобувач освіти друкує завдання у комп'ютері, планшеті, або не пише і не друкує), можна, наприклад, робити фотографії та описи роботи дитини, аудіо- та відеозаписи, роздруківки її друкованих робіт (за можливості) тощо або залишати у відповідних розділах Портфоліо QR-коди з посиланнями на такі електронні документи, збережені в Хмарному сховищі та інше. Це дозволить кожному учаснику Команди супроводу та запрошеним фахівцям (за погодженням з адміністрацією ЗЗСО) мати вільний доступ до інформації про здобувача освіти з ООП.

Бажано також вести електронну копію Портфоліо здобувача освіти з ООП і зберігати її у Хмарному сховищі, наприклад, на Google Диск, OneDrive та ін. В такій електронній формі Портфоліо може містити звичайні посилання та QR-коди з посиланнями на відскановані або іншим чином збережені у електронному вигляді документи та роботи здобувача освіти, які дублюють зміст реального Портфоліо. Ці документи також можуть зберігатися у Хмарі¹.

Таку копію Портфоліо адміністрація закладу освіти або батьки можуть передати новій Команді супроводу, наприклад, при переведенні дитини до іншого ЗЗСО, Центру реабілітації тощо, або у випадку переїзду родини до іншого міста (країни). Також батькам може бути зручно передавати такий електронний документ або його фрагменти фахівцям, які паралельно працюють з дитиною за межами закладу освіти (за необхідності). Електронна копія Портфоліо є надзвичайно зручною у випадку, якщо Команді супроводу (за умови погодження цього питання з батьками здобувача освіти з ООП) знадобиться, наприклад, консультація фахівця, який мешкає або перебуває у іншому місті (країні), або якщо з якихось причин такий спеціаліст не може приїхати до закладу освіти, щоб переглянути всі документи, які демонструють прогрес здобувача освіти, аби надати об'єктивну професійну консультацію. Крім того, маючи спільний доступ до такої сучасної форми зберігання Портфоліо, учасники Команди супроводу можуть на засіданнях, в т.ч. дистанційно, одночасно проводити

¹ Як створювати QR-коди для електронного портфоліо, дивіться у додатковому файлі «QR-код. Генерувати та читати»

об'єктивну оцінку та обговорення динаміки розвитку здобувача освіти з ООП, використовуючи цей документ серед інших.

ОРІЄНТОВНЕ ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ ПОРТФОЛІО ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ З ООП (автор: Наталя Четверікова):

<i>Що входить в опис Коментарі</i>	<i>Як може долучитися дитина, родина</i>	<i>Наочні матеріали</i>
Титульна сторінка. Основна інформація про здобувача освіти		
✓ ПІБ здобувача освіти, дата народження, вік, заклад освіти, клас, фото здобувача освіти (портрет). ✓ Інформація про батьків (контакти) ✓ Важливі люди в житті здобувача освіти	Написати своє ім'я, вік Намалювати свій портрет	• Фото • Автопортрет здобувача освіти
✓ Первинна важлива інформація про здобувача освіти. ✓ Загальні спостереження педагогів.	Батьки можуть заповнити «Протокол первинної інформації про здобувача освіти з ООП»	• Копія заповненого бланку «Протоколу первинної бесіди з батькам» • Записи педагогів-учасників Команди супроводу, запрошених фахівців
Академічні навички (Навчальні досягнення)		
✓ Письмо, читання, діалогічне та монологічне мовлення, математика (для здобувача освіти початкової школи) ✓ Попредметно – для здобувача освіти середньої і старшої школи	Домашні, додаткові завдання, передані батьками	• Зошити здобувача освіти з класними домашніми завданнями (окремі сторінки, копії виконаних завдань і т.д.) • Контрольні та самостійні роботи (відповідно до навчальної програми) – копії • Виписка з оцінювання в предметів
Когнітивні навички		
✓ Відчуття, сприймання ✓ Увага ✓ Пам'ять ✓ Мислення ✓ Мовлення ✓ Уява	Дитина може виконувати завдання одразу на діагностичних бланках	• Зразки робіт (якщо вони не є конфіденційними) • Виписки з протоколів діагностичного обстеження психолога (якщо вони не є конфіденційними)
Стан здоров'я		

✓ Проблеми зі здоров'ям, про які мають знати педагоги ✓ Чи потрібна допомога дитині в обслуговуванні приладів, що компенсують порушення фізичного розвитку (якщо такі є) ✓ Допустимі фізичні навантаження (група по фізкультурі)		
Самообслуговування		
✓ Перевдягання ✓ Догляд за собою ✓ Санітарно-гігієнічні навички		• Фотографії (за потреби)
Потреба у підтримці		
✓ Що дитина може робити самостійно ✓ В чому потребує підтримки, допомоги ✓ Що сама зробити не може (що для неї мають робити оточуючі)		
Емоційно-вольова сфера		
✓ Ступінь емоційної зрілості ✓ Розуміння емоцій, настроїв (своїх, оточуючих людей) ✓ Вольовий контроль вчинків ✓ Міра усвідомлення поведінки (своїї та оточуючих) ✓ Розуміння і дотримання правил поведінки ✓ Рівень самостійності	Дитина може заповнити бланки з відповідними завданнями	• Зразки робіт здобувача освіти, копії діагностичних висновків психолога (якщо вони не є конфіденційними) • Висновки з бесід з батьками • Описи типових ситуацій
Розвиток моторики		
✓ Велика моторика ✓ Дрібна моторика (друкування, прописування; ліплення, аплікація; маніпулювання з об'ємними матеріалами (конструктори, роздаткові картки тощо), інші види робіт; друкування на клавіатурі тощо	Дитина може виконувати роботи одразу на бланку	• Бланки з прописами • Зразки робіт здобувача освіти (вкладення) • Поробки
Мовленнєва діяльність		
✓ Коментарі на основі висновків логопеда про: - дихання, голосоутворення - артикуляцію - звуковимову - багатство словника - зв'язне мовлення тощо		• Зразки робіт здобувача освіти на заняттях з логопедом • Фотографії

Соціально-комунікативні навички		
✓ Ступінь комунікабельності ✓ Переважаючий спосіб комунікації ✓ Друзі, спільні інтереси ✓ Ставлення до однолітків ✓ Ставлення до дорослих ✓ Рівень потреби у допомозі, міра її прийняття і використання ✓ Ініціативність ✓ Самооцінка ✓ Емоційні та поведінкові реакції в конфліктних ситуаціях ✓ Реакція на зауваження ✓ Організаційні здібності	Дитина може виконувати роботи одразу на бланку: - заповнити бланк-аркуш самооцінювання - вписати, вмалювати у бланки тестових малюнків, таблиць своїх друзів або не-друзів тощо <i>(в міру можливостей дитини)</i>	• Зразки робіт, малюнків, опитувань здобувача освіти • Висновки з бесід з батьками • Описи типових ситуацій
Мотивація		
✓ Мотивація і ставлення до навчання ✓ Мотивація до суспільно-корисної праці		• Висновки з бесід з батьками • Описи типових ситуацій
Суспільна робота		
✓ Обов'язки у класі, як ставиться до суспільної діяльності, в яких заходах бере участь, міра участі		• Фотографії заходів
Творчі роботи. Інтереси		
✓ Опис творчих робіт ✓ Коментарі щодо надихаючих до роботи ситуацій, стимулів ✓ Виражені інтереси за напрямками робіт	Дитина може виконувати роботи одразу на бланку	• Зразки та фото робіт за власним бажанням здобувача освіти <i>(малюнки, записи віршів, прози тощо)</i>
Прихильності		
✓ Люди, речі, ситуації, до яких ставиться позитивно ✓ Люди, речі, ситуації, до яких ставиться негативно	Дитина може сам вписати чи вмалювати, вклеїти тощо цю інформацію у бланк	• Висновки з бесід з батьками • Бланки з роботами здобувача освіти
Зайнятість поза закладом освіти		
✓ Гуртки, секції, розвивальні, творчі студії тощо ✓ Корекційно-реабілітаційні центри та інше		• Інформація, надана батьками • Фотографії
Інші важливі коментарі		